

Izložba Lane Vasiljević u pariskoj galeriji **Arnaud Lefebvre** (1999) nastavak je, u izvesnom smislu, beogradskog projekta **"Document"** is 1998. Fotografске instalacije ponavljaju motiv jednog istog lika, autora ili njegovog alter ega različito kadriranog u seriji zidnih svetlosnih display-a.

Repetitivnošću niza izloženih kutija i brižljivim povezivanjem njihovog sadržaja u dopojasnog portreta obnaženog neemfatičkog ženskog tela, uhvaćenog u sofisticiranu mrežu frejmovanja - "Dokumentima" je data mera optimalne uređenosti. Različiti uglovi pod kojima je sniman lik su hipotetički kadrovi iz dugotrajne policijske ili medicinske sesije o čijem rezultatu svedoče njihove vizuelne i tekstualne identifikacione matrice: frekvencije neizlečivih bolesti, numeričke oznake policijske identifikacije u istražnom postupku. Fragmenti čine "nalaze", kojima se sa revnošću naučne objektivnosti činjenice samo konstatuju i prihvaćenim društvenim konsenzusom o njihovom opstem stanju ne donose zaključci. Celina je svojevrsno autobiografsko svedočanstvo o jednom konkretnom istorijskom vremenu i prostoru, ispričano indiferentnim narativom i kroz manje vidljive znake njegove preovlađujuće kulture.

Svetlosni displeji beogradske izložbe, koji funkcionišu i kao modeli reklamne komunikacijske konvencije, zamenjeni su na pariskoj izložbi zidnim instalacijama malog formata koji imaju izgled kulturnog objekta. Radovi kao **"Dimenzija dijaloga"**, **"Dimenzija tišine"** ili **"Ispovest"** izloženi su kao deo intimnog predmetnog inventara autora i svaki za sebe je svojevrsna relikvija. Polja emotivnih stanja transponovana su kroz senzualnu telesnu konfiguraciju, koja se ukazuje u međuprostoru superponiranih "ekranskih" slojeva objekta kao magični medijator nove, unutrašnje dimenzije vremena.

Svest o intimnom vremenu, kojoj je data posebna aura, i telesna inicijacija posmatrača nigde nisu tako snažno prisutni kao u fotografskoj instalaciji **"Šavovi"**.

Dve fotografije predimenziranog superponiranog treptaja oka, eksteriorizuje fiziolosku aktivnost vida i trenutak koji je neposredno prethodio formaciji slike. Stanje aktivne percepcije, ilustrovano psihomotoričkom funkcijom oka, čini se otežano pod pritiskom već akumuliranih slika. Moćan pogled koji nas, rekli bismo, prati sa zida i destabilizuje naše kretanje u prostoru, ne uživa, međutim, svoju privilegovanu poziciju posmatrača-voajera.

On više inkarnira atrofiju vida otežanog sećanjima, koja iako ničim evocirana, ispunjavaju ovaj pogled svojim nemim prisustvom.

Jelena Krivokapić

istoričar umetnosti